

La ventana de la UJI

Hospitalitat, turisme amb futur

FRANCISCO
Fernández
Beltrán*

El turisme serà ètic, o no serà. Amb eixa contundència es va manifestar dijous el secretari autonòmic de Turisme, **Francesc Colomer**, en l'acte de reconeixement a les empreses i institucions signants del Codi Ètic del Turisme Valencià celebrat a l'espai cultural Menador, al cor de la ciutat de Castelló. I amb eixa mateixa determinació s'està construint una nova manera d'entendre aquesta activitat econòmica, tant important a la nostra Comunitat, que situa a les persones com a eix principal i que estableix el valor de l'hospitalitat com el principal element inspirador del quefer de tots els agents involucrats en aquesta indústria. Aquesta nova cultura turística, aquesta ètica, que vol definir el caràcter i la manera d'actuar d'un dels nostres sectors productius més importants, s'està promouent amb èxit des de l'Administració autonòmica com un aposta per a garantir la viabilitat econòmica del nostre territori, dotant-nos d'un avantatge competitiu davant d'altres destinacions. És just reconèixer ara l'ambició transformadora i l'encert d'aquesta política, com també ho és el fet d'haver-se recolzat per a aquesta tasca en la Universitat, en l'equip d'ètica a les organitzacions que dirigeix el catedràtic **Domingo García Marzá**, que ha sigut el responsable de traslladar la filosofia,

els principis i valors del codi ètic de l'Organització Mundial del Turisme (OMT) a la idiosincrasia i característiques pròpies dels valencians. Així ho va agrair el rector de la Universitat Jaume I, **Vicent Climent**, en aquest acte, on va destacar la naturalesa intrínsecament humana del turisme, una activitat que naix de la curiositat exploradora que vam sentir com a espècie fa milers d'anys i que ara ens permet tendir ponts de relació amb els altres i ser un dels garants per a la construcció d'un món millor, on les societats i els pobles siguen capaços d'entendre's i de cooperar.

El turisme ha dut a que més de 1.200 milions de persones s'hagen traslladat enguany d'un país a un altre, en viatges internacionals. Aquest moviment de persones, que genera ja l'11% del PIB mundial i 1 de cada 11 llocs de treball, segons va posar de manifest **Marina Diotallevi**, cap del Programa d'Ètica i Responsabilitat Social de l'OMT, ve creixent any rere any i les previsions apunten a que, en 2030, la xifra de viatgers internacionals arribarà als 1.800 milions de persones, un 50% més que en l'actualitat. Per tant, es tracta d'una activitat que està cridada a continuar sent una de les més importants per a l'economia de la Comunitat Valenciana i que, per tant, hem de cuidar i promoure per tal d'assegurar el seu futur. Això és precisament el que es pretén amb el Codi Ètic del Turisme Valencià, una innovació social, com la va definir la filòsofa **Adela Cortina**, amb la que ajudar al sector a posicionar-se com un referent de sostenibilitat.

I per a això és fonamental que els empresaris, els treballadors, les administracions locals, els ciutadans i, en definitiva, tots els actors implicats en el desenvolupament turístic d'un territori entenguem que, sense un comportament ètic, no pot haver una garantia de futur. L'ètica és el millor escut davant de qualsevol crisi, ja que permet construir unes reserves del capital més important avui en dia, el de la confiança. Així ho han entès ja el centenar llarg d'empreses i institucions que s'ha adherit al Codi Ètic del Turisme Valencià, i a les quals se'ls va retre un merescut homenatge en aquest acte. I així ho van explicar el gerent de l'hotel Voramar, **Rafael Pallarés**, i la regidora de Turisme de l'Ajuntament de Castelló, **Patricia Puerta**, que van representar magníficament a eixe conjunt d'agents turístics que són ja una clara palanca de canvi del model turístic que volem per a la Comunitat.

En eixe model turístic valencià l'hospitalitat és l'element fonamental: un valor que ens distingeix i que, davant la xenofòbia o la turismofòbia –que és d'alguna manera una variant de l'anterior–, reclama ma posar en valor la filoxènia, l'estima al que ve de fora, que sempre té alguna cosa que aportar-nos i a qui hem de tractar amb cura i sobretot de manera cordial, portant-lo en el cor. Així ho va destacar precisament Cortina, qui va recordar que l'hospitalitat és sobretot una virtut i un tret diferencial, des de l'Antiguitat, de la civilització davant la barbàrie. L'hospitalitat està en la base per a la creació d'un món millor i més just per a tots i totes, com ja ho va apuntar **Immanuel Kant** en el segle XVIII, qui va reclamar el dret a l'hospitalitat com la llavor per a crear una societat cosmopolita, en la que tots se senten ciutadans.

Ara, més de dos segles després de la publicació de *La pau perpetua*, aquell llibre fonamental del pensament kantí, els valencians, dins d'una Espanya unida i solidària, tenim per davant la possibilitat de fer realitat eixe principi d'hospitalitat a través del turisme. Un centenar llarg d'empresaris i administracions han assumit ja eixe repte amb il·lusió i voluntat de millora, comproment-se a aplicar els principis i valors del Codi Ètic del Turisme Valencià com la millor manera de tractar a qui ens visita i de garantir, per tant, la sostenibilitat i el futur del sector. De tots dependrà que siguin molts més en els pròxims anys els que seguisquen els passos d'aquests pioners i que, entre tots, pugem fer del turisme eixa activitat fonamentalment enriquidora per al desenvolupament dels éssers humans com a individus, però també com a societats, per a la creació d'un món millor. ≡

*Professor del departament de Ciències de la Comunicació en la Universitat Jaume I

L'hospitalitat és un valor que ens distingeix i que, davant la turismofòbia, reclama realçar l'estima al que ve de fora